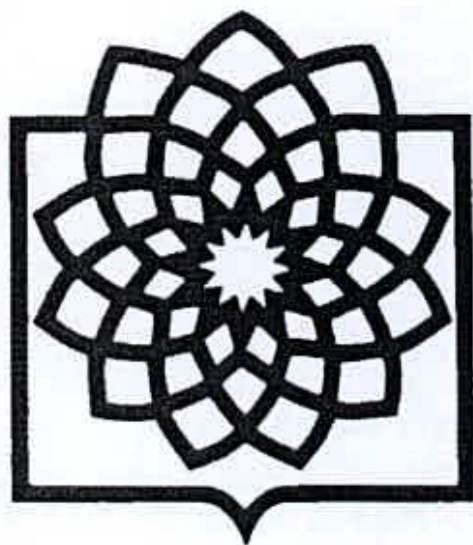

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی شهید بهشتی

خط مشی ارزیابی و مدیریت ریسک و ایمنی

Risk and safety assessment and
management policy (HSE)

مصوب یک هزار و سی و هشتمین جلسه هیأت رئیسه دانشگاه

مورخ ۱۴۰۰/۰۱/۳۰

۱ مقدمه

دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی با سابقه ای بیش از نیم قرن به عنوان دانشگاه نسل سوم یکی از مراکز دانشگاهی سرآمد در زمینه ارائه خدمات آموزشی، پژوهشی، بهداشتی و درمانی در سطح کشور و بین المللی بر آن است که با نگرش و اجرای این خط مشی با تکیه بر بهترین رویکردهای نوین مدیریت سلامت، ایمنی و محیط زیست شرایطی ایمن برای برای همه ذینفعان شامل دانشجویان، اساتید، کارکنان، شهروندان فراهم آورد.

۲ تعاریف

مدیریت ریسک و ایمنی در حوزه سلامت

(Risk and safety assessment and management in health care)

انجام فعالیت های بالینی و اداری برای شناسایی، ارزیابی و کاهش خطر آسیب به بیماران، کارکنان، ملاقات کنندگان و خطر از دست دادن خود سازمان. (OHSAS 2007)

مخاطره (HAZARD): وقایع، منبع یا شرایط فیزیکی که پتانسیل ایجاد مرگ و میر، جراحت، آسیب به اموال، آسیب به زیر ساختار، آسیب به محیط زیست و دیگر انواع آسیب یا خسارت را دارد. (غلامنیا ۱۳۹۶)

خطر (DANGER): شرایطی که دارای پتانسیل آسیب رسانی، بیماری زایی و مرگ افراد، خسارت به وسایل و تجهیزات و آسیب به محیط زیست را دارا می باشد. (چگینی ۱۳۹۱)

آسیب پذیری (VULNERABILITY): شرایطی که توسط عوامل یا فرایندهای زیست محیطی، اجتماعی، اقتصادی و فیزیکی تعیین شده و سبب افزایش استعداد (آسیب پذیری) یک جامعه به تأثیرات مخاطرات می گردد. (متانی ۱۳۹۴)

ریسک (RISK): مقدار آسیب انسانی، صدمات زیست محیطی یا خسارات اقتصادی بر حسب احتمال واقعه و بزرگی خسارت یا آسیب. (غلامنیا ۱۳۹۶)

ارزیابی ریسک (RISK ASSESSMENT): فرایند تصمیم‌گیری در مورد قابل قبول بودن یا نبودن ریسک، که در آن اندازه و سطح ریسک با یک سطح مشخص (معیار ریسک) مقایسه می‌شود و در مورد ضرورت ارتقاء سطح ایمنی سامانه تصمیم‌گیری می‌شود. (چگینی ۱۳۹۱)

شدت خطر (HAZARD SEVERITY): نتیجه قابل انتظار از لحاظ درجه صدمه، آسیب به اموال، و یا دیگر موارد مضر که می‌تواند اتفاق بیفتد (OHSAS 2007).

احتمال (PROBABILITY): احتمال وقوع خطر در یک بازه زمانی (چگینی ۱۳۹۱)

ایمنی (SAFTY): میزان رهایی از خطر، میزان در امان بودن از خطر، میزان رهایی از شرایط مخاطره آمیز، برای حفظ نیروی انسانی و تاسیسات، (غلامنیا ۱۳۹۶)

۳ هدف

- ۳.۱ تعریف دقیق و شفاف نقش ها، مسئولیت ها، اختیارات و پاسخگویی HSE
- ۳.۲ ایفای نقش رهبری، ارتقاء روحیه تعهد و توسعه منابع موثر برای ایجاد محیط ایمن و بهداشتی و دوستدار محیط زیست
- ۳.۳ دست یابی و سازگاری با الزامات قانونی مرتبط با سلامت، ایمنی و محیط زیست
- ۳.۴ اتخاذ رویکردی کنشگرایانه و هم سویی با بهترین عملکرد و توسعه فرهنگ HSE
- ۳.۵ فراهم آوردن اطلاعات، داده ها، آموزش، صلاحیت و نظارت
- ۳.۶ شناسایی، ارزیابی و مدیریت ریسک های مرتبط با همه فعالیت ها و خدمات دانشگاه و برنامه ریزی و اجرای اقدامات کنترلی متناسب
- ۳.۷ اتخاذ اقدامات پیشگیرانه و اصلاحی به موقع و متناسب با خطرات و عدم انطباق ها و کاهش حوادث و بیماری های شغلی
- ۳.۸ پایش و اندازه گیری مستمر شاخص های عملکردی HSE و تهیه و ارائه مستندات و گزارش های عملکردی
- ۳.۹ پیاده سازی، استمرار و بهبود مدل دانشگاه سبز در راستای مدیریت مصرف منابع، حفظ محیط زیست و دستیابی به توسعه پایدار

۴ چشم انداز

مرجع قرار دادن دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در حوزه مدیریت و ایمنی و ریسک در سطح ملی و منطقه ای و فرا منطقه ای و دستیابی به مدیریت نظام مند، کارآمد و موثر HSE منطبق با الگوهای برتر بین المللی.

۵ اصول کلی

- ۵.۱ کارآمد نمودن سیستم مدیریت HSE به عنوان یکی از اصول اساسی مدیریت دانشگاه

- ۵,۲ تمامی واحدهای تابعه دانشگاه دارای رویکردی نظام‌مند در مدیریت HSE جهت اطمینان از اجرای اصول و قواعد HSE و نیز بهبود عملکرد آن است.
- ۵,۳ کلیه کارکنان دانشگاه در تمامی سطوح نسبت به اصول HSE التزام عملی داشته و HSE را یکی از وظایف مهم خود می‌دانند.

۶ سیاست‌ها

- ۶,۱ تعهد به ارزشهای اخلاقی HSE
- ۶,۲ اولویت برنامه‌های HSE در تصمیم‌گیری‌های دانشگاه و فعالیت‌های اجرایی
- ۶,۳ به حداقل رساندن صدمات جانی، مالی و زیست محیطی
- ۶,۴ مدیریت کارآمد و موثر HSE در کلیه فعالیت‌های اصلی و فرعی
- ۶,۵ ارتقاء فرهنگ HSE کلیه کارکنان دانشگاه و پیمانکاران جهت رعایت اصول و قوانین
- ۶,۶ پایبندی به قوانین و الزامات ملی و تلاش در دستیابی به استانداردهای بین‌المللی
- ۶,۷ تحقق ایمنی تمام اعضای جامعه دانشگاه و گیرندگان خدمت
- ۶,۸ تدوین و اجرای برنامه‌های مداوم ایمنی متناسب با فعالیت‌های دانشگاه
- ۶,۹ ارزیابی مستمر و تطابق مقررات و استانداردهای ایمنی و ریسک با شاخص‌های ملی و بین‌المللی و اهداف توسعه پایدار (SDG)

۷ نقش‌ها و مسئولیت‌ها

- ۷,۱ مسئولیت‌های معاونین، مدیران و روسای مراکز تابعه
- ۷,۱,۱ پشتیبانی، مدیریت و رهبری لازم در اجرای سیاست ایمنی و بهداشت دانشگاه در حوزه‌های مسئولیت ایشان
- ۷,۱,۲ بکارگیری مقررات و استانداردهای مورد نیاز در فرایندهای عملیاتی خارج از ستاد دانشگاه که مربوط به شرایط کار ایمن است.

۷.۱.۳ نظارت و ارزیابی عملکرد ایمنی در حیطه مسئولیت آنها و توصیه اقدامات برای بهبود وضعیت موجود به
مطلوب

۷.۱.۴ نگارش پروتکل‌های اجرایی در برخورد با حوادث احتمالی در مواردی که مورد مشابه در سطح ملی و بین
المللی وجود ندارد.

۷.۱.۵ برنامه‌ریزی و اجرای کلیه فعالیتها منطبق با سیاست ایمنی و ریسک دانشگاه

۷.۱.۶ اطلاع‌رسانی و آگاه‌سازی در مورد ماهیت خطرات احتمالی در واحدهای درسی داخل و خارج از دانشگاه

۷.۱.۷ اطمینان از آموزش کافی به کارکنان در مباحث ایمنی و خطرات احتمالی کار

۷.۱.۸ اطمینان از پایش خطر و ریسک در فواصل منظم برای جلوگیری از وضعیتهای ناایمن

۷.۱.۹ حصول اطمینان از دریافت گزارش‌ها و تحقیقات درباره حوادث اقدامات لازم در باره جلوگیری از تکرار
مجدد

۷.۱.۱۰ یقین حاصل کردن از دریافت مداخله ایمنی لازم درمان پزشکی مناسب برای همه آسیب‌های احتمالی

۷.۱.۱۱ تهیه و ابلاغ بانک اطلاعاتی از فرایندها و پروتکل‌های اجرایی موجود در سطوح ملی و بین‌المللی

۷.۱.۱۲ تهیه و مستند سازی اقدامات و ارائه بازخورد به ارزیابی‌های ملی و بین‌المللی

۸ روش اجرایی

۸.۱ تشکیل کمیته ارزیابی ریسک و ایمنی زیر نظر رئیس محترم دانشگاه

۸.۲ تشکیل کمیته‌های مشترک ریسک و ایمنی ستاد دانشگاه و مراکز بهداشتی و درمانی و
انتخاب نمایندگانی از واحدهای ذینفع

۸.۳ بررسی سیاست‌ها و برنامه‌های بهداشت و ایمنی شغلی در معاونت‌های دانشگاه

۸.۴ ارزیابی و سنجش ریسک و ایمنی بر اساس تحقیقات میدانی در ستاد دانشگاه و مراکز
بهداشتی و درمانی

۹ گزارش‌گیری و نظارت

- ۹.۱ ارائه گزارشهای ۶ ماه به کمیته مشترک بهداشت و ایمنی توسط معاونین و مدیران ارشد، از طریق نمایندگان منتخب
- ۹.۲ ارائه توصیه‌های لازم توسط کمیته‌های مشترک بهداشت و ایمنی برای اقدامات اصلاحی به سرپرست یا مدیر در صورت مواجهه با خطر یا فقدان ایمنی.
- ۹.۳ ارائه نتایج بررسی‌های میدانی ایمنی و ریسک جهت تصمیم‌گیری و اقدامات اصلاحی به کمیته ریسک و ایمنی
- ۹.۴ ثبت و ارسال گزارش‌های دریافتی به رئیس دانشگاه و اعضای کمیته ارزیابی ریسک و ایمنی
- ۹.۵ ارزیابی و نظارت مستمر اقدامات و مستند سازی برای ارزیابی ملی و بین‌المللی
- منابع:

OHSAS. *Requirements—Occupational health and safety management systems*. OHSAS, 2007

چگینی، مهدی جهانگیری محمد امین نوروزی. مدیریت و ارزیابی ریسک جلد ۱. تهران: فن‌آوران، ۱۳۹۱.

غلام‌نیا، رضا. مقدمه‌ای بر مدیریت ریسک. تهران: آثار سبحان، ۱۳۹۶.

متانی، وحید حسینی جناب میرداوود سیدی رضا حبیبی ساروی فرهاد جباری سعید. ریسک بلایا. تهران: رویان پژوه، ۱۳۹۴.

